CHARITABLE FOUNDATION

AN INITIATIVE TO CREATE A COMMUNITY OF 'RISHEY'

चित्त THE CONSCIOUS BEING

JULY 2025

સંપાદકીય

શિક્ષક માટે પોતાને સતત અપડેટ રાખવું જરૂરી છે અને તેના માટે જીવનભર શીખતાં રહેવું જરૂરી છે. પોતાના વિષયમાં નવીન માહિતી મેળવવા માટે પુસ્તકો, જર્નલ અને વિશ્વસનીય ઓનલાઈન સ્ત્રોત વાંચતા રહેવું જોઈએ. વર્કશોપ, વેબિનાર અને તાલીમ કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેવો જોઈએ જેથી નવી પદ્ધતિઓ શીખી શકાય. શિક્ષકે ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ શીખવો તેમજ સ્માર્ટ બોર્ડ, એપ્સ અને ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ જેવા સાધનોનો ઉપયોગ કરી શિક્ષણ વધુ અસરકારક અને રસપ્રદ બનાવી શકે. પોતાની શીખવવાની પદ્ધતિની નિયમિત રીતે સમીક્ષા કરવી અને વિદ્યાર્થીઓ તથા સહકર્મચારીઓથી ફીડબેક લેવા જેથી સુધારાની તકો મળી રહે. સહકર્મી શિક્ષકો સાથે સહકારથી કામ કરવું અને વિચારવિમર્શ કરવો જે નવી રીતો શીખવામાં મદદરૂપ થાય છે. શિક્ષણની નીતિઓ, અભ્યાસક્રમના સુધારા અને નવા ટ્રેન્ડ વિશે જાણકાર રહેવું પણ જરૂરી છે. સંવાદકલા, સહાનુભૂતિ અને વર્ગવ્યવસ્થાપન જેવી સોફ્ટ સ્કિલ્સ પણ વિકસાવવી જોઈએ. પોતાની માનસિક શાંતિ અને સ્વાસ્થ્યનું ધ્યાન રાખવું ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે શાંત અને સંતુલિત શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓ પર સકારાત્મક અસર કરે છે. અંતે, વિષયની બહાર સાહિત્ય, મનોચિકિત્સા અને વર્તમાન પરિસ્થિતિઓ વિશે વાંચવું પણ પોતાના દૃષ્ટિકોણને વિસ્તૃત કરી શીખવાને વધુ સાર્થક બનાવે છે.

વાર્તા રે વાર્તા....

શિક્ષિકા પ્રતિભા બાલકૃષ્ણન, 38, જે 2008 માં દક્ષિણ ભારતના નીલગિરિ બાયોસ્ફિયર રિઝર્વમાં ઊંડા કાડિયાનોકોલી ગામમાં બેટ્ટા કરુમ્બા પર્વતીય લોકોને શિક્ષણ આપવાના મિશન સાથે આવી હતી. ત્યાં વીજળી નહોતી, શાળા નહોતી અને આરોગ્યસંભાળ પણ નહોતી. તેમણે બીજી એક અસાધારણ મહિલા, 44 વર્ષીય બડિચી સાથે હાથ મિલાવ્યા. સાત બાળકો ધરાવતી આદિવાસી માતા, બડિચી, ખૂબ જ ઓછું શાળાકીય શિક્ષણ ધરાવે છે પરંતુ શિક્ષણની શક્તિની જન્મજાત સમજ ધરાવે છે. તેણી તેના બધા બાળકો માટે તેમજ માતાપિતા દ્વારા ત્યજી દેવામાં આવેલી અનિતા માટે ટ્યુશન ફી ચૂકવવા માટે ઘરકામ કરતી હતી. બેટ્ટા કુરુમ્બાના એકાંત લોકો, જે મોટે ભાગે ચા અને કોફીના બગીચાઓમાં કામ કરે છે. તેમની નિરક્ષરતાનું સ્તર ખૂબ ઊંચું છે. જ્યારે પ્રતિભાને તેમને સમજાવવા માટે એક સાથીની જરૂર હતી, ત્યારે બડિચીએ સાથ આપ્યો. બંને મહિલાઓમાં વિશ્વાસ આવ્યો. પ્રાથમિક શાળા, રસ્તા અને વીજળી સ્થાપિત કરવા માટે સ્થાનિક સરકારને સફળતાપૂર્વક અરજી કરવા માટે સમર્થન એકત્ર કર્યું. આગળ જતા બદિચીની પુત્રીઓ સીતા, 17, અને વાસંતી, 19, જે પ્રતિભાની વિદ્યાર્થિનીઓ છે, તેમણે તેને સ્થાનિક ભાષા શીખવીને વળતર આપ્યું. કેટલાક ગામ લોકો પ્રતિભાની માતૃભાષા તમિલ બોલે છે પરંતુ હવે તેમને તેમની પોતાની ભાષામાં શીખવવામાં આવે છે. સીતા હવે 11 માં ધોરણમાં છે, વાસંતીએ નજીકની હોસ્પિટલમાં નર્સ બનવા માટે નોંધણી કરાવી છે અને બંને ત્રણ ભાષાઓ બોલે છે, જે એક એવા ગામ માટે એક મોટી છલાંગ છે જ્યાં મોટાભાગના પુખ્ત વયના લોકો અભણ છે.

એન જે ડેસ્ક પર ઈ-કન્ટેન્ટ

અધ્યયન માટેનું દિશાદર્શન અને યોગ્ય વાતાવરણનું નિર્માણ જરૂરી સૂચનો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને જાતે શીખતાં કરવું એ એક ઉદેશ છે.

- જૂન માસમાં આપેલ વિષયવસ્તુ એન જે ડેસ્ક પર અપલોડ કરવામાં આવ્યું છે.

સમગ્ર અધ્યયન સામગ્રીની ઝલક નીચે દર્શાવી છે:

Subject	Video Count	Timing
COMPUTER	13	00:58:24
ENGLISH	23	02:13:10
SCIENCE	154	13:29:27
આનંદદાયી ગણિત	47	03:11:03
ડેટા પ્રવેશની પ્રક્રિયાઓ	53	04:12:50
Grand Total	**290**	**24:04:54**

આ વિડીયો બનાવવાનું કાર્ય અવિરતપણે ચાલતું જ રહે છે, જેથી શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને મદદરૂપ થઇ શકાય અનેક વિદ્યાર્થીઓ પોતાની ઝડપે, પોતાના સમયે શીખતાં રહે.

મનને ગમતાં સમાચાર

જુલાઈથી દર શનિવારે ગુજરાતની શાળાઓ બેગલેસ થશે અને આનંદપ્રદ પ્રવૃત્તિઓ શરૂ થશે

ગુજરાત સરકારે જાહેરાત કરી છે કે રાજ્યભરની તમામ પ્રાથમિક શાળાઓ હવે આનંદદાયક અને તણાવમુક્ત શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે 'બેગલેસ શનિવાર' ઉજવશે.
આ જુલાઈથી, સરકારી, ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ અને ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓમાં ધોરણ 1 થી 8 ના વિદ્યાર્થીઓને શનિવારે સ્કૂલ બેગ રાખવાની જરૂર રહેશે નહીં.
તેના બદલે, શાળાઓ 'જોયફુલ શનિવાર' પહેલ હેઠળ રમતગમત, યોગ, સૂર્ય નમસ્કાર, સંગીત, કલા, બાળકોના સભાઓ અને અન્ય સર્જનાત્મક અને શારીરિક વિકાસ પ્રવૃત્તિઓ જેવી પ્રવૃત્તિઓ કરશે.
આ નિર્ણય રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (NEP) 2020 અને રાષ્ટ્રીય શાળા શિક્ષણ માળખા (NCF-SE) 2023 સાથે સુસંગત છે, જેનો હેતુ પાઠ્યપુસ્તકો ઉપરાંત વ્યવહારુ શિક્ષણના અનુભવોને પ્રોત્સાહન આપતા વિદ્યાર્થીઓના માનસિક અને શારીરિક સુખાકારીમાં વધારો કરવાનો છે.

વાંચવું ગમશે...

- **The Courage to Teach**
  - Parker J. PALMER
- **Mindset: The New Psychology of Success**
  - Carol S. Dweck

એક ચપટી પ્રેરણા

- **A good teacher can awaken joy in their students and leave a positive impression that lasts a lifetime. But from time to time, every educator can use a little reminder of just how important they are, and how far their influence can go. Jim Henson rightly stated, “Kids don't remember what you try to teach them. They remember what you are.”**

- Unknown